

תמצית הפרשה

פרשת כי תצא

פרשה זו יש בה ע"ד מצוות, וכתב הספורנו (מלוקט מכמה מקומות בפרשה) שבתחילה מדברת התורה בענייני הנצחון במלחמה, ואח"כ בענייני בני המדינה (עסקי הנשים והבנים והמקנה והתכשיטים והצייד והבנין ועבודת האדמה והמלבוש), ואח"כ באזהרות המחייבות להשראת השכינה בישראל ולהשמר מלגרום הסתלקותה (ע"י בפסול הזרע מצד העריות ומצד תערובת האומות הפסולות ומצד טומאת המחנה), ואח"כ כמה מצוות השייכות למחנה צבא (כיון שדיבר שד' עוזר למחנה הצבא כשהוא שומר על קדושתו), ואחר שהזהיר להשמר מן הדברים הגורמים שתסתלק השכינה מישראל הזהיר על מיני חסד הגורמים להשרותם בישראל (ריבית ונדרים וצדקה ואכילת פועל, נתינת גט לאשה שזינתה, והחסד לשמח אשה חדשה ולא לחבול ריחיים ורכב, ושמירה ממזיקי הרבים והם גונבי הנפשות המצויים לגנוב קטנים ולהושיב המצורעים בדד שלא תזיק צרעתם בהדבקה, וזהירות מרכילות והוצאת דיבה והחסד ללוה ולשכיר ולעני במיני האסיף, וחמלה על מי שחייב מלקות ועל הבהמה בדישה ועל המת בלי זרע שלא ימחה שמו), ואח"כ הזהיר להרחיק כלים הגורמים לעיוות המשקל פן יגעל ד' אותנו. וע"ע באבן עזרא ובאברבנאל מה שכתבו על סדר המצוות שבפרשה.

הרואה אשה יפת תואר במלחמה, מותר לו לקחתה לביתו, שם היא תתנוול חודש ימים, ואז מותר לו לישאנה, ואם אינו חפץ בה חייב לשלחה ואסור למוכרה.

בכור יורש פי שניים, אף אם הוא בן השנואה.

בן סורר ומורה שאינו שומע בקול אביו ואמו וזולל וסובא דינו סקילה.

אסור להלין נבלת התלוי על העץ אלא חייבים לקוברו.

המוצא אבידה ישמרנה עד שימצא את בעליה, ואסור להתעלם ממנה.

הרואה בהמת חבירו נופלת צריך להקימה.

אסור לגבר ללבוש בגדי אשה וכן לאשה בגדי איש.

המוצא קן ציפור אסור לקחת האם והבנים, אלא ישלח את האם ויקח את הבנים.

מצוה לעשות מעקה.

אסור לזרוע כלאים, או לחרוש בשני בהמות יחד, וכן אסור ללבוש כלאים.

מצוה לעשות גדילים בד' כנפות הבגד.

המוציא שם רע על אשתו שזינתה, ישלם מאה כסף וחייב לישאנה ואסור לגרשה, ואם נמצא שדבריו אמת היא חייבת סקילה.

הבא על נערה מאורסה שניהם חייבים סקילה, ואם האשה אנוסה רק הוא חייב סקילה.

המפתה פנויה ישלם חמישים כסף וחייב לישאנה לאשה ואסור לגרשה.

אסור לישא אשת אביו.

פצוע דכה כרות שפכה ממזר עמוני ומואבי אסורים לבוא בקהל, ומצרי ואדומי מותרים רק מהדור השלישי.

בעל קרי טעון יציאה מחוץ למחנה עד הערב ויטבול.

צריך לכסות את הצואה.

אסור להסגיר עבד לאדוניו.

תמצית הפרשה

אסור לאיש או לאשה להיות מופקדים לזנות.

אתנן זונה ומחיר כלב פסולים להקרבה.

אסור לשלם ריבית.

חייבים לקיים נדר ואסור לאחר לשלמו.

מותר לפועל לאכול מהפירות שקוטף.

הרוצה לגרש את אשתו צריך לתת לה גט, אסור להחזיר גרושתו משנישאת לאחר.

הנושא אשה יהיה נקי לביתו שנה אחת לשמח את אשתו.

אסור לקחת למשכון חפצי אוכל נפש, אסור להכנס לבית הלווה לקחת משכון, צריך להחזיר כסות לילה בלילה, ואסור לקחת למשכון בגד אלמנה.

גונב נפש חייב מיתה.

אסור להסיר נגעים.

זכירת מעשי מרים.

אסור לעשוק שכר עני, צריך לתת שכר שכיר באותו יום.

בן ואביו פסולים לעדות זה על זה.

אסור להטות משפט גר יתום.

מי ששכח לקצור עומר אסור לשוב לקחתו, וכן בזיתים וכרם.

מי שחייב מלקות לוקה ארבעים מלקות ולא יותר.

אסור לחסום שור בדישו.

מי שמת בלי בנים, אשתו צריכה יבום מאחי המת, או שתחלוץ נעלו.

המבייש חייב לשלם.

אסור להונות במשקלות.

יש לזכור מעשי עמלק, ולמחות את שמו כאשר יניח ד' לישראל מכל אויביהם.

הפטרה - לעתיד לבוא ירושלים תתרחב ותתחזק, ותשאר בתפארתה לעולם, ולא יזכרו את הגלות.